

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 4. juni 2021
(OR. en)

9486/21

ENV 398
AGRI 258
FIN 424
PESTICIDE 21
PHYTOSAN 22
RECH 293
EDUC 223
JEUN 58
CONSOM 130
FORETS 33
RELEX 516

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	28. maj 2021
til:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.:	COM(2021) 261 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Fremskridt med hensyn til gennemførelsen af EU's bestøverinitiativ

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2021) 261 final.

Bilag: COM(2021) 261 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.5.2021
COM(2021) 261 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Fremskridt med hensyn til gennemførelsen af EU's bestøverinitiativ

1. INDLEDNING: EU'S BESTØVERINITIATIV

I de seneste årtier er forekomsten og mangfoldigheden af europæiske bestøvende vilde insekter såsom bier, sommerfugle, svirrefluer og møl faldet drastisk i Europa. Mange arter er også tæt på udryddelse. Ifølge den europæiske rødliste¹ er bestandene af én ud af tre bi- og sommerfuglearter faldende, mens omkring én ud af ti arter er truet af udryddelse.

Tabet af vilde bestøvere giver anledning til alvorlig bekymring. Det skyldes, at omkring 80 % af de afgrødeplantearter og vilde blomsterplantearter i EU i det mindste delvist er afhængige af at blive bestøvet af dyr. Uden bestøvere ville mange plantearter opleve tilbagegang og til sidst forsvinde. Dette ville true naturens overlevelse, menneskers trivsel og økonomien. Ca. 3.7 mia. EUR af EU's årlige landbrugsproduktion er direkte afhængig af bestøvende insekter². De foreliggende skøn tager imidlertid ikke højde for dyrs bestøvning af vilde planter og tager heller ikke højde for bestøvernes bidrag til ernæringsikkerheden og menneskers sundhed.

I juni 2018 vedtog Kommissionen EU's bestøverinitiativ³ (herefter kaldet "initiativet"). Initiativet er den første EU-ramme nogensinde, der har til formål at tackle tilbagegangen for vilde bestøvere⁴. Det nyder kraftig støtte på tværs af interessentgrupper⁵.

Initiativet udstak langsigtede mål for 2030 for tilvejebringelse af viden, der kan danne grundlag for at skride til handling over for problemet, håndtering af de vigtigste kendte årsager til problemet, fremme af samarbejde mellem interessenter og inddragelse af samfundet som helhed. For at bringe EU på rette vej skitserede initiativet ti tiltag og 31 undertiltag, der ifølge planen skulle gennemføres på kort til mellemlang sigt.

Tiltagene støttede en integreret tilgang til problemet og en mere effektiv anvendelse af eksisterende værktøjer og politikker. Dette fokuserede primært på bedre integration af målsætninger om bevarelse af bestøvere på tværs af forskellige sektorspecifikke EU-politikker, herunder miljø- og sundhedspolitikker (navnlig fugle- og habitatdirektiverne og EU-lovgivningen om pesticider), den fælles landbrugspolitik, og forsknings- og innovationspolitikken.

Europa-Parlamentet⁶ og Rådet⁷ hilste begge initiativet velkommen, fremhævede bestøvernes betydning og opfordrede til effektive foranstaltninger til at tackle deres tilbagegang. Den 9. juli 2020 offentliggjorde Den Europæiske Revisionsret en særberetning⁸ om EU's foranstaltninger til beskyttelse af vilde bestøvere (herefter kaldet "Revisionsrettens beretning"). I Revisionsrettens beretning blev der identificeret mangler i centrale EU-politikker til håndtering af de største trusler mod vilde bestøvere, og det blev anbefalet, at Kommissionen vurderer behovet for at tilføje specifikke foranstaltninger til imødegåelse af trusler, der i øjeblikket ikke er omfattet af

¹ <https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/redlist>.

² Den Europæiske Union, Det Europæiske Miljøagentur (2021): "Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA)", Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg (i pressen).

³ COM (2018) 395 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52018DC0395>.

⁴ I Europa er bestøvere primært insekter, herunder vilde bier, svirrefluer, sommerfugle og møl.

⁵ https://www.acceptance.ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/pollinators/documents/EU_pollinators_summary_public_consultation.pdf.

⁶ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0104_DA.html.

⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12948-2018-INIT/da/pdf>.

⁸ Særberetning 15/2020, <https://www.eca.europa.eu/da/Pages/DocItem.aspx?did=54200>.

initiativet. I Revisionsrettens beretning blev der desuden peget på behovet for i højere grad at integrere foranstaltninger til beskyttelse af vilde bestøvere i EU's politikker for bevarelse af biodiversitet og landbrug og for at forbedre beskyttelsen af vilde bestøvere i risikovurderingsprocessen for pesticider. I sine konklusioner af 17. december 2020⁹ hilste Rådet Revisionsrettens anbefalinger velkommen og anerkendte, at det haster med at styrke EU's handlingsramme for bestøvere.

Den 20. maj 2020 vedtog Kommissionen EU's biodiversitetsstrategi for 2030¹⁰ og jord til bord-strategien¹¹, som begge er flagskibsinitiativer under den europæiske grønne pagt. Disse strategier vil sætte skub i indsatsen for at vende tilbagegangen for bestøvere gennem forpligtelser og mål for naturbeskyttelse og EU's naturgenopretningsplan. Sammen med den nye EU-strategi for tilpasning til klimaændringer¹² og en styrket ambition i forhold til både klimaneutralitet og nulforurening vil disse strategier bidrage til at tackle de vigtigste trusler mod vilde bestøvere, f.eks. ændringer i arealanvendelsen, intensiv landbrugsforvaltning og brug af pesticider, miljøforurening, invasive ikkehjemmehørende arter og klimaændringer.

I rapporten vurderes de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af alle initiativets foranstaltninger. Den er baseret på mange kilder, herunder resultaterne af politikevalueringerne, EU-rapporter og -publikationer og specifikke undersøgelser. Den tager også den institutionelle feedback fra Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Revisionsret i betragtning.

2. 10 TILTAG — RESUMÉ AF FREMSKRIDT

2.1. Tiltag 1: Støtte til overvågning og vurdering

Den nuværende viden viser klart et alarmerende fald i antallet af vilde bestøvere, som berettiger en kraftig indsats. Der er dog stadig betydelige data- og informationshuller vedrørende bestøvernes tilstand, årsagerne til deres tilbagegang og konsekvenserne heraf for naturen og menneskers velfærd.

I juni 2019 gav Kommissionen en gruppe eksperter i bestøvere mandat til at udarbejde et forslag til en feltbaseret overvågningsordning for bestøvere i EU, som skal sikre data af god kvalitet om status for og udvikling i bestandene af bestøvere i medlemsstaterne (tiltag 1A). For at sikre inddragelse af og rettidige input fra medlemsstaterne i denne proces hørte Kommissionen de nationale miljø- og landbrugsmyndigheder, blandt andet gennem særlige workshoper. Ekspertforslaget¹³, der blev offentliggjort i januar 2021, indeholder en omfattende metodologi for overvågningsordningen og et sæt politiske indikatorer. Som næste skridt vil Kommissionen arbejde tæt sammen med medlemsstaterne om finjustering og operationalisering af forslaget og om kapacitetsopbygning med henblik på gennemførelse af ordningen i praksis.

Data fra EU's fremtidige overvågningsordning for bestøvere vil være afgørende for i) udvikling og gennemførelse af effektive bevarelsesforanstaltninger, ii) kortlægning af prioriterede områder for gennemførelsen af disse foranstaltninger og iii) evaluering af virkningerne af disse

⁹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14168-2020-INIT/da/pdf>.

¹⁰ COM(2020) 380 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020DC0380>.

¹¹ COM(2020) 381 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020DC0381>.

¹² COM(2021) 82 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>.

¹³ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122225>.

foranstaltninger. Disse data vil også understøtte den europæiske rødliste ved at muliggøre en solid vurdering af bestøverarters bevaringsstatus på lang sigt. I december 2018 indledte Kommissionen arbejdet med den europæiske rødliste over svirrefluer¹⁴ (tiltag 1B), som forventes afsluttet i juni 2022. I april 2021 påbegyndte Kommissionen arbejdet med den europæiske rødliste over møl¹⁵.

Beskyttede områder er særlig vigtige for bevarelsen af bestøvere. I juni 2020 offentliggjorde Det Europæiske Miljøagentur og dets Europæiske Temacenter for Biodiversitet en rapport, der vurderede betydningen af habitatdirektivets bilag I-naturtyper for bestøvere¹⁶. Dette gjorde det muligt at vurdere bevaringsstatussen for beskyttede bestøverlevesteder på grundlag af indberetninger fra medlemsstaterne¹⁷ (tiltag 1C). EEA's seneste rapport om miljøets tilstand viser, at bestøvernes tilstand giver anledning til alvorlig bekymring^{18,19}.

Kommissionen har også arbejdet på at udfylde data- og informationshuller om det pres, bestøverarterne er udsat for, nemlig forringelse af levesteder og anvendelse af pesticider. Kommissionen er i øjeblikket i færd med at afprøve en feltbaseret overvågningsordning for biodiversitet i landbrugslandskaber²⁰ og forberede LUCAS²¹-græsarealmodulet som led i LUCAS-undersøgelsen i 2022 efter et vellykket pilotprojekt i 2018. Kommissionen afprøver også en innovativ ordning, der overvåger pesticider i miljøet ved hjælp af honningbier²² (tiltag 1D). Pilotprojektet vil blive efterfulgt af en fuldstændig gennemførelse af ordningen i 2022 med støtte fra Europa-Parlamentets forberedende foranstaltning²³.

I oktober 2020 offentliggjorde Kommissionen resultaterne af den EU-dækkende vurdering af økosystemet²⁴ (tiltag 1E). I analysen blev der anvendt aktuelt tilgængelige data og oplysninger om bestøvere og deres levesteder til at vurdere tilstanden af bestøvning udført af dyr i EU. Resultaterne viste, at 50 % af de arealer, der dyrkes med bestøverafhængige afgrøder, står over for et bestøvningsunderskud. En af de bedste måder at afhjælpe dette bestøvningsunderskud på er gennem genopretning af økosystemer med støtte fra landbrugspolitikken.

Kommissionen har også udviklet et "bestøvningsregnskab"²⁵ (tiltag 1E), som viser, at den økonomiske værdi af bestøvende insekter for afgrødeproduktion i EU beløber sig til ca.

¹⁴ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/European+Red+List+of+Hoverflies>.

¹⁵ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/European+Red+List+of+Moths>.

¹⁶ <https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-bd/products/etc-bd-reports/etc-bd-technical-paper-1-2020-report-for-a-list-of-annex-i-habitat-types-important-for-pollinators>.

¹⁷ https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep_habitats.

¹⁸ <https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-nature-in-the-eu-2020>.

¹⁹ https://tableau.discomap.eea.europa.eu/t/Natureonline/views/SONpollinators/Storypollinators?%3AisGuestRedirectFromVizportal=y&%3Adisplay_count=n&%3AshowAppBanner=false&%3Aorigin=viz_share_link&%3AshowVizHome=n&%3Aembed=y.

²⁰ European Monitoring of Biodiversity in Agricultural Landscapes (EMBAL), <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Data+and+information>.

²¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/lucas>.

²² Insignia-projektet, <https://www.insignia-bee.eu>.

²³ Yderligere oplysninger om Europa-Parlamentets forberedende foranstaltninger findes på [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/640130/EPRS_ATA\(2019\)640130_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2019/640130/EPRS_ATA(2019)640130_EN.pdf).

²⁴ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120383>.

²⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117072>.

3,7 mia. EUR om året²⁶. Regnskabet kan bruges til at vurdere, hvordan nedgangen i bestøverbestande påvirker landbrugsproduktionen samt landbrugsimporten og -eksporten²⁷.

2.2. Tiltag 2: Støtte til forskning og innovation

Kommissionen støtter fortsat grundforskning og anvendt forskning i bestøvere gennem EU's rammeprogram for forskning og innovation for at udfylde videnskløften og støtte mere effektive og resultatorienterede bevarelsesforanstaltninger²⁸ (tiltag 2A).

Efter vedtagelsen af initiativet medtog Kommissionen et særligt emne om bestøvere i Horisont 2020-arbejdsprogrammet for 2018-2020. Formålet med dette emne er at udvikle værktøjer, retningslinjer og metoder til bedre at afbøde årsagerne til og konsekvenserne af tilbagegangen for vilde bestøvere²⁹. Denne forskning forventes påbegyndt i september 2021. Inden for rammerne af BiodivERsA³⁰ er der iværksat projekter, der er relevante i forbindelse med bestøvere, og som har til formål at forbedre vores forståelse af samspillet mellem de forskellige årsager til tilbagegangen for bestøvere³¹ og modellering af scenarier for biodiversitet blandt bestøvere og den økosystemydelse, som bestøvning udgør³². Desuden er ekspertise inden for forskning i bestøvere blevet støttet gennem individuelle tilskud og stipendier under Det Europæiske Forskningsråd³³ og Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter³⁴. Disse tilskud og stipendier er givet til fremragende forskere, der studerer den iboende økologiske forbindelse mellem bestøvere og planter og betydningen af denne forbindelse for økosystemets funktion og fødevarerproduktionen³⁵.

Viden, der genereres gennem forskning, vil være vigtig for beslutningstagningen. Inden for rammerne af EKLIPSE³⁶ vurderede et projekt den aktuelle viden om, hvordan pesticider og gødningsstoffer påvirker foranstaltninger til bevarelse af bestøvere på landbrugsjord, for at støtte retningslinjer for bedste praksis³⁷. Desuden har det europæiske innovationspartnerskab³⁸ for landbruget støttet interaktiv bottom-up-innovation inden for bestøvervenlig forvaltning af landbrugsjord³⁹ (tiltag 2B).

²⁶ Den Europæiske Union, Det Europæiske Miljøagentur (2021): "Accounting for ecosystems and their services in the European Union (INCA)", Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg (i pressen).

²⁷ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC120571>.

²⁸ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Research+and+innovation>.

²⁹ SC5-32-2020, <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/sc5-32-2020>.

³⁰ ERA-NET Cofund-ordningen under Horisont 2020 til fremme af paneuropæisk forskning i biodiversitet og økosystemtjenester, <https://www.biodiversa.org>.

³¹ VODOO-projektet, <https://www.biodiversa.org/1777/download>.

³² OBServ-projektet, <https://www.biodiversa.org/1635/download>.

³³ DrivenByPollinators, <https://cordis.europa.eu/project/id/819374>.

³⁴ F.eks. DEF POLL, <https://cordis.europa.eu/project/id/798954>.

³⁵ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Horizon+2020>.

³⁶ EKLIPSE er en mekanisme til støtte for bedre miljøbeslutninger baseret på den bedste tilgængelige viden, <https://www.eclipse-mechanism.eu>.

³⁷ https://www.eclipse-mechanism.eu/pollinators_request.

³⁸ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/european-innovation-partnership-agricultural>.

³⁹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Bottom-up+innovation>.

Kommissionen sigter mod at styrke sin støtte til forskning i bestøvere i det næste rammeprogram, Horisont Europa. Dette afspejles i programmets første strategiske plan⁴⁰ og forslaget til Horisont Europas første arbejdsprogram (2021/2022)⁴¹ (tiltag 2C). En række foreslåede emner i Horisont Europa har til formål at støtte i) udvikling af værktøjer til forskning i bestøvere (f.eks. værktøjer til integrativ taksonomi, herunder DNA-stregkodning og maskinindlæring), ii) opbygning af ekspertkapacitet og netværkssamarbejde og iii) en storstilet omlægning til bestøvervenlig forvaltning af kultur- og landbrugslandskaber. Desuden har udkastet til forslag om et europæisk partnerskab om biodiversitet⁴² til formål at støtte overvågningsordninger for biodiversitet. Denne støtte vil også være af afgørende betydning for gennemførelsen af EU's overvågningsordning for bestøvere.

2.3. Tiltag 3: Bedre videndeling og dataadgang

Tilvejebringelse af viden, der kan danne grundlag for at skride til handling, forudsætter, at kendte datahuller udfyldes, som tiltag 1 og 2 har til formål at gøre. Det kræver dog også bedre udnyttelse af eksisterende data og oplysninger.

Den 20. maj 2020 lancerede Kommissionen EU Pollinator Information Hive⁴³, et informationsknudepunkt vedrørende bestøvere i EU (tiltag 3A). Denne onlineplatform letter udvekslingen af oplysninger om tilbagegangen for bestøvere og om, hvad der gøres i hele EU for at vende denne tilbagegang, herunder gennem samarbejdsinitiativer for interessenter. Informationsknudepunktet er åbent for centrale aktører såsom offentlige myndigheder, videnskabsfolk, naturbeskyttelsessektoren, civilsamfundsaktivister, jordforvaltere (navnlig landbrugere og skovbrugere), biavlere, offentligheden og virksomheder. Knudepunktet giver disse aktører mulighed for at i) udveksle bedste praksis om indsatsen for at beskytte og bevare vilde bestøvere, ii) finde vejledning i tiltag til at beskytte og bevare vilde bestøvere og iii) finde partnere til disse tiltag.

EU's overvågningsordning for bestøvere og andre in situ-overvågningsinitiativer, der er udviklet under tiltag 1, vil levere uvurderlige data til vurdering af bestøverbestandenes tilstand og årsagerne til deres tilbagegang. Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur er i øjeblikket ved at undersøge mulighederne for at integrere de oplysninger, som genereres af ordningerne, i informationssystemet for biodiversitet i Europa⁴⁴.

Det er især vigtigt med henblik på at iværksætte effektive foranstaltninger til bevarelse af bestøvere, at eksisterende data om arealanvendelse gøres tilgængelige. Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne om at tage fat på udveksling af, deling af, adgang til og anvendelse af interoperable, ikke-personlige geodata, der er tilgængelige i det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem (IFKS)⁴⁵ under den fælles landbrugspolitik. IFKS indeholder

⁴⁰ https://ec.europa.eu/research/pdf/horizon-europe/ec_rtd_orientations-towards-the-strategic-planning.pdf.

⁴¹ https://ec.europa.eu/info/horizon-europe/commissions-proposal-horizon-europe_da#the-commissions-proposal-for-horizon-europe.

⁴² Det europæiske partnerskab under Horisont Europa, "Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth", https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/research_and_innovation/funding/documents/european_partnership_for_rescuing_biodiversity_to_safeguard_life_on_earth.pdf.

⁴³ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/EU+Pollinator+Information+Hive>.

⁴⁴ <https://biodiversity.europa.eu/>.

⁴⁵ IFKS er et administrativt system til fastlæggelse og kontrol af berettigelsen til tilskud eller støtte under den fælles landbrugspolitik. Det er oprettet og drives af hver enkelt medlemsstat. Flere oplysninger findes på

potentielt værdifulde oplysninger om bestøvere og bestøvningstjenester såsom afgrødernes geografiske fordeling og placering, landbrugsmetoder eller foranstaltninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik. Bestræbelserne på at harmonisere og offentliggøre disse data til videreanvendelse gennemføres som led i Inspire-direktivet⁴⁶ (tiltag 3B). I 2019 iværksatte Kommissionen et pilotprojekt for at afprøve direktivets bestemmelser om datadeling og undersøge, hvordan direktivet kan anvendes til at hjælpe med at tilrettelægge og gennemføre datadeling på tværs af forskellige EU-politikområder, herunder IFKS.

2.4. Tiltag 4: Bevarelse af truede bestøverarter og -levesteder

Første skridt i indsatsen for at standse tilbagegangen for bestøvere er at beskytte de mest truede bestøverarter og -levesteder såsom dem, der er beskyttet i henhold til habitatdirektivet eller opført på den europæiske rødliste. Der er behov for prioriteret finansiering og effektive handlingsplaner for at forbedre disse arters og levesteders bevaringsstatus.

Gennem handlingsplanen for naturen, mennesket og økonomien⁴⁷ har Kommissionen forbedret gennemførelsen af habitatdirektivet ved bedre at håndtere en af de største trusler mod bestøvere, nemlig tabet af levesteder. Kommissionen har navnlig udarbejdet EU-handlingsplaner for naturtyper rettet mod to levesteder af stor betydning for bestøvere, nærmere bestemt delvis naturligt tørt græsland og europæiske tørre heder. Begge disse naturtyper er beskyttet af habitatdirektivet (tiltag 4A). I juli 2020 iværksatte Kommissionen et udbud med henblik på at udvikle tre handlingsplaner for arter med det formål at bevare de mest truede bestøverarter i EU⁴⁸.

LIFE-programmets støtte til bevarelse af bestøvere er blevet styrket betydeligt siden 2018. Flere igangværende LIFE-projekter har bestøverbevarelse som udtrykkeligt mål. Disse igangværende projekter fokuserer på genopretning af levesteder, forbedring af viden og bevidstgørelse med henblik på at forbedre bevaringsstatus for truede sommerfuglearter. Andre igangværende projekter har fokus på fremme af landbrugsmetoder, der er til gavn for bestøvere eller insekter mere generelt⁴⁹.

Kommissionen fremmer fortsat anvendelsen af LIFE-projekter i forhold til hvirvelløse dyr, herunder bestøvende insekter. I juni 2020 arrangerede Kommissionen et webinar⁵⁰ for at drøfte, hvordan LIFE-programmets støtte til bevarelse af hvirvelløse dyr kan øges, med henblik på at tilskynde til flere anvendelser på dette område i fremtiden. Kommissionen fremlagde også en endelig undersøgelse af 20 LIFE-projekter rettet mod hvirvelløse dyr, som indeholdt anbefalinger til fremtidige projekter⁵¹.

I Revisionsrettens beretning blev der udtrykt bekymring over manglen på LIFE-projekter rettet mod bestøverarter, som ikke er beskyttet af EU-retten i henhold til habitatdirektivet. I det

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/financing-cap/financial-assurance/managing-payments_da.

⁴⁶ Direktiv 2007/2/EF om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire), <https://inspire.ec.europa.eu>.

⁴⁷ https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/action_plan.

⁴⁸ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Action+plans>.

⁴⁹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/LIFE+programme>.

⁵⁰ <https://ec.europa.eu/easme/en/webinar-life-stepping-save-bugs>.

⁵¹ https://ec.europa.eu/easme/sites/easme-site/files/life_and_invertebrates_summary_report-final-layout.pdf.

flerårige LIFE-arbejdsprogram for 2021-2024 vil Kommissionen foreslå en forøgelse af EU's medfinansieringssats for de mest truede arter i henhold til den europæiske rødliste. Dette vil bidrage til at fremme projektaktiviteter for bestøverarter, der ikke er retligt beskyttede, men alligevel er i stor risiko for udryddelse.

Handlingsplaner for bestøverarter og levesteder kræver omfattende og udbredt viden om bevarelsesforanstaltninger og bevaringsforvaltning. Natura 2000-nettet spiller en vigtig rolle i håndteringen af tabet af levesteder for bestøvere. I 2018 og 2019 støttede Kommissionen og medlemsstaterne udveksling af viden om forvaltningsforanstaltninger og -tilgange med henblik på bevarelse af bestøvere^{52,53,54} gennem den biogeografiske Natura 2000-proces⁵⁵ (tiltag 4B). I november 2019 afholdt Kommissionen en særlig workshop for at identificere de bedste forvaltningsforanstaltninger og -tilgange til bevarelse af bestøvere i Natura 2000-områder⁵⁶.

En vigtig måde at integrere målsætningerne om bevarelse af bestøvere bedre på i forvaltningen af Natura 2000-nettet er ved at medtage prioriterede foranstaltninger for centrale levesteder for bestøvere i medlemsstaternes prioriterede aktionsplaner⁵⁷. I Revisionsrettens beretning anbefales det, at Kommissionen kontrollerer, at prioriterede aktionsplaner omfatter krav til beskyttelse af vilde bestøvere og vurderer de relevante foranstaltninger, som foreslås af medlemsstaterne. Kommissionen i) opfordrede medlemsstaterne til at sikre, at sådanne krav medtages i de prioriterede aktionsplaner, ii) begyndte at vurdere de prioriterede aktionsplaner i 2018 og fremsatte bemærkninger for at tilskynde til medtagelse af krav til vilde bestøvere og iii) vil fortsætte med at gøre dette i 2021 for de resterende prioriterede aktionsplaner (tiltag 4C).

De mål for naturbeskyttelse, som er fastsat i EU's biodiversitetsstrategi for 2030, som f.eks. udvidelse af retligt beskyttede områder til 30 % af jorden, effektiv forvaltning af disse områder og streng beskyttelse af mindst en tredjedel af disse områder, vil, hvis de gennemføres fuldt ud, være til stor gavn for bestøvere. Streng beskyttelse vil især være til gavn for bestøvere, der er afhængige af levesteder i urskove, såsom svirrefluer.

2.5. Tiltag 5: Bedre bestøverlevesteder på og omkring landbrugsarealer

I 2019 iværksatte Kommissionen en undersøgelse for at vurdere potentialet i den fælles landbrugspolitik for 2014-2020 for at bevare vilde bestøvere. I rapporten⁵⁸, som blev offentliggjort i november 2020, gennemgås de foranstaltninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, der kan støtte eller hindre bevarelse. Den illustrerer gennemførelsen af disse foranstaltninger ved hjælp af casestudier i seks medlemsstater. I undersøgelsen kortlægges desuden de vigtigste erfaringer. På grundlag af denne undersøgelse udarbejdede Kommissionen retningslinjer for forvaltningsmyndigheder, landbrugere og deres rådgivere om, hvordan

⁵²https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/platform/events/continental_pannonian_steppic_and_black_sea_regions_seminar_en.htm.

⁵³https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/platform/events/atlantic_biogeographical_chalk_grasslands.htm.

⁵⁴https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/platform/events/eurasian_grassland_conference.htm.

⁵⁵ Yderligere oplysninger om den biogeografiske Natura 2000-proces findes på:

https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/seminars_en.htm.

⁵⁶ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Natura+2000+workshop+Nov+2019>.

⁵⁷ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/index_en.htm.

⁵⁸ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Agriculture>.

effektiviteten af den fælles landbrugspolitik foranstaltninger for bestøvere kan øges⁵⁹ (tiltag 5A).

I 2019 iværksatte Kommissionen en undersøgelse, der havde til formål generelt at undersøge de foranstaltninger vedrørende bestøvere, der er truffet i alle medlemsstater⁶⁰, herunder indsatsen på landbrugsområdet (tiltag 5B). Vurderingen viste, at en række medlemsstater anvender målrettede foranstaltninger til at beskytte bestøvere under den fælles landbrugspolitik. Det står imidlertid klart, at der er behov for at øge indsatsen betydeligt i hele EU.

I februar 2020 afholdt Kommissionen en stor interessentkonference⁶¹ for at dele og supplere resultaterne af Kommissionens ovennævnte undersøgelser og drøfte, hvordan målene for bevarelse af bestøvere bedre kan integreres i de strategiske planer for den fælles landbrugspolitik 2021-2027 (tiltag 5C).

Kommissionens forslag til den fremtidige fælles landbrugspolitik⁶² omfatter en række instrumenter og elementer, som medlemsstaterne kan anvende i deres strategiske planer for at forbedre biodiversiteten i landbrugsområderne. Tre faktorer vil være afgørende for at bekæmpe tilbagegangen for bestøverarter: i) den nye "grønne arkitektur", der bygger på øget konditionalitet, ii) forpligtelser til miljøledelse og økoordninger, og iii) den obligatoriske højere miljøambition. Disse tre faktorer vil også støtte de andre mål i EU's biodiversitetsstrategi for 2030, som er afgørende for at støtte bestøverenlige landbrugslandskaber:

- mindst 10 % af landbrugsarealet skal bestå af landskabstræk med høj diversitet
- en reduktion på 50 % i risikoen ved og forbruget af kemiske pesticider
- en reduktion på 50 % i forbruget af mere farlige pesticider
- mindst 25 % af landbrugsjorden skal anvendes til økologisk landbrug
- udnyttelsen af agroøkologiske metoder skal udbredes betydeligt.

Desuden nævner Kommissionen i sine henstillinger til medlemsstaterne vedrørende deres strategiske plan for den fælles landbrugspolitik⁶³ også de specifikke mål om at beskytte biodiversiteten, forbedre økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber. Anbefalinger vedrørende disse mål forventes at bidrage til at fremme bevarelsen af vilde bestøvere på landbrugsjord.

I Revisionsrettens beretning anbefales det, at Kommissionen kontrollerer, at medlemsstaterne i deres strategiske planer, når det er nødvendigt, medtager forvaltningspraksisser, der har en betydelig og positiv indvirkning på vilde bestøvere. Valget og udformningen af interventioner og forvaltningspraksisser, som foreslås af medlemsstaterne, bør baseres på en analyse af deres miljømæssige situation. Denne analyse bør føre til, at medlemsstaterne kortlægger behov — herunder for bevarelse af bestøvere, hvis det er relevant for et givet område — som skal behandles i de strategiske planer. Kommissionen vil vurdere, om de foreslåede interventioner og forvaltningsmetoder på effektiv vis bidrager til de specifikke mål for den fælles landbrugspolitik og til de specifikke behov, som medlemsstaterne har kortlagt.

⁵⁹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Farmers>.

⁶⁰ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Actions+in+my+country>.

⁶¹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Stakeholder+conference+Feb+2020>.

⁶² https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_da.

⁶³ COM(2020) 846 final.

Under tiltag 1 har Kommissionen fortsat sit arbejde med at udvikle en indikator for vilde bestøvere under den fælles landbrugspolitik med henblik på at indføre denne indikator i performance- og overvågningsrammen, når den er operationel. Den fuldstændige færdiggørelse af denne indikator afhænger af gennemførelsen af EU's overvågningsordning for bestøvere i medlemsstaterne.

2.6. Tiltag 6: Bedre bestøverlevesteder i byområder og det større landskabsbillede

I 2019 indsamlede Kommissionen bedste praksis og udarbejdede retningslinjer for bestøvervenlige byer (tiltag 6A). Retningslinjerne⁶⁴, der blev offentliggjort i januar 2020, indeholder gode eksempler og anbefalinger til politiske beslutningstagere og andre beslutningstagere, byplanlæggere, projektudviklere og byers arealforvaltere om, hvordan der kan skabes et gunstigt bymiljø for bestøvere.

I oktober 2020 udarbejdede Kommissionen en særlig handlingsplan for bæredygtig arealanvendelse og naturbaserede løsninger⁶⁵ som led i EU's dagsorden for byerne⁶⁶. Tiltag med hensyn til grøn infrastruktur og biodiversitet i henhold til denne plan vil støtte et bestøvervenligt bymiljø. Tiltagene i forhold til bestøvere vil blive styrket yderligere gennem den nye biodiversitetsstrategis initiativ om en "aftale om grønne byer"⁶⁷ og planer for grønnere byer⁶⁸.

Kommissionen inddrog også bestøverrelevante kriterier i ansøgningsformularerne og vejledningsnotaterne for både Europas miljøhovedstad-prisen⁶⁹ og European Green Leaf-prisen⁷⁰ inden for indikatorområdet "natur og biodiversitet" (tiltag 6A).

For at fremme mere effektive bestøverforanstaltninger har Kommissionen desuden udviklet en tilgang til kortlægning af byområdets egnethed til at støtte bestøvere⁷¹. Flere byer har anvendt tilgangen til at forstå, hvordan grønne byområder kan forvaltes med henblik på at øge bestøverbestandene. Kommissionen vil i vid udstrækning fremme dette værktøj blandt kommunale myndigheder.

Bevarelsesforanstaltninger for bestøvere — i byområder eller i det større landskabsbillede — kan drage fordel af finansieringen af EU's samhørighedspolitik i overensstemmelse med prioriteterne i de nationale og regionale operationelle programmer⁷². I samarbejde med Det Europæiske Regionsudvalg afholdt Kommissionen en interessentkonference⁷³ i februar 2020. Formålet med konferencen var at øge bevidstheden om disse muligheder blandt i) forvaltningsmyndigheder, ii) regionale og lokale myndigheder og iii) interessenter (tiltag 6B). På konferencen fremhævedes en række projekter til bevarelse af bestøvere i hele EU, som primært finansieres gennem programmerne for europæisk territorialt samarbejde (Interreg)⁷⁴. Projekter vedrørende bestøvere

⁶⁴ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Cities>.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/sul-nbs_finalactionplan_2018.pdf.

⁶⁶ Dagsordenen for byerne er et partnerskab mellem byer, medlemsstater, Kommissionen og interessenter som ikkestatslige organisationer eller virksomheder.

⁶⁷ https://ec.europa.eu/environment/topics/urban-environment/green-city-accord_da.

⁶⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1590574123338&uri=CELEX:52020DC0380>.

⁶⁹ <https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital>.

⁷⁰ <https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/europeangreenleaf>.

⁷¹ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC115375>.

⁷² https://ec.europa.eu/regional_policy/da/funding.

⁷³ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Stakeholder+conference+Feb+2020>.

⁷⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/da/policy/cooperation/european-territorial/.

er også blevet støttet gennem andre programmer under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling samt Samhørighedsfonden og Den Europæiske Socialfond.⁷⁵

Kommissionen har fremmet foranstaltninger på landskabsniveau, der bevarer, forbinder og genetablerer levesteder for bestøvere, gennem sin vejledning om grøn infrastruktur på EU-plan⁷⁶ og om integration af økosystemer og økosystemtjenester i beslutningstagningen⁷⁷ (tiltag 6C).

2.7. Tiltag 7: Nedbringelse af følgerne af brugen af pesticider for bestøvere

I 2018 drøftede Kommissionen og medlemsstaterne muligheden for at integrere specifikke mål og foranstaltninger for bestøvere i medlemsstaternes reviderede nationale handlingsplaner under direktivet om bæredygtig anvendelse af pesticider⁷⁸ (tiltag 7A). Kommissionens anden statusrapport⁷⁹ om gennemførelsen af direktivet havde ikke særlig fokus på bestøvere. Kommissionen anmodede imidlertid om en undersøgelse for at vurdere, i hvor høj grad mål og/eller foranstaltninger vedrørende bevarelse af bestøvere var integreret i de nationale handlingsplaner. Den endelige rapport om denne undersøgelse blev offentliggjort i november 2020 og viser, at integrationsniveauet er lavt. Medlemsstaterne skal gøre en større indsats for at styrke bestemmelserne om bestøvende insekter i de nationale handlingsplaner.

Gennem EU's biodiversitets- og jord til bord-strategier har Kommissionen forpligtet sig til at træffe foranstaltninger til samlet set at reducere forbruget af og risikoen ved kemiske pesticider med 50 % og reducere forbruget af mere farlige pesticider med 50 % inden 2030. Med henblik herpå vil Kommissionen revidere direktivet om bæredygtig anvendelse af pesticider ved at forbedre dets bestemmelser om integreret bekæmpelse af skadegørere (IPM) og fremme større brug af sikre alternativer for at beskytte høsten mod skadegørere og sygdomme, navnlig gennem strategiske planer for den fælles landbrugspolitik. Disse foranstaltninger vil gavne biodiversiteten generelt og bestøvende insekter i særdeleshed.

Kommissionen har arbejdet på at sikre, at beskyttelse af bestøvere også tages i betragtning i forbindelse med godkendelsen af plantebeskyttelsesmidler som krævet i EU-lovgivningen om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler⁸⁰. Kommissionen har arbejdet sammen med medlemsstaterne om at sikre, at de godkender og gennemfører vejledningen i vurdering af den potentielle risiko, som plantebeskyttelsesmidler udgør for bier (*Apis mellifera*, *Bombus spp.* og solitære bier)⁸¹, efter at Den Europæiske Fødevarer-sikkerhedsautoritet (EFSA) vedtog den i 2013 (tiltag 7B). Siden 2013 har et klart flertal af medlemsstaterne imidlertid konsekvent gjort indsigelse mod at godkende de dele af EFSA's vejledning, der vedrører kronisk toksicitet for bier. I slutningen af 2018 foreslog Kommissionen derfor som et første skridt at gennemføre de dele af vejledningen, som der var tilstrækkelig støtte til (dvs. de dele, der vedrører de akutte risici for honningbier).

I juli 2019 nåede et kvalificeret flertal af medlemsstaterne til enighed om et udkast til Kommissionens forordning om ændring af de ensartede principper for vurdering og godkendelse

⁷⁵ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Regions>.

⁷⁶ SWD(2019) 193 final.

⁷⁷ SWD(2019) 305 final.

⁷⁸ Direktiv 2009/128/EF.

⁷⁹ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/plant/docs/pesticides_sud_report-act_2020_da.pdf.

⁸⁰ Forordning (EF) nr. 1107/2009.

⁸¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295>.

af plantebeskyttelsesmidler. Denne ændring af de ensartede principper var nødvendig for at gennemføre vejledningens dele om akut toksicitet for honningbier. I oktober 2019 gjorde Europa-Parlamentet imidlertid indsigelse⁸² mod dette udkast til forordning og opfordrede Kommissionen til at forelægge et nyt udkast til forordning, der også omfatter kronisk toksicitet og larvetoksicitet for honningbier og akut toksicitet for humlebier. Kommissionen har derfor ikke kunnet gå videre med den delvise gennemførelse af vejledningen.

I marts 2019 gav Kommissionen EFSA⁸³ mandat til at revidere vejledningen i lyset af ny videnskabelig viden, der var kommet frem siden 2013. Kommissionen ønskede at udarbejde retningslinjer med de nyeste metoder til gennemførelse af risikovurderinger for både avlede og vilde bier. Revisionen er i gang⁸⁴ og forventes at blive afsluttet i 2021. Kommissionen vil derefter søge godkendelse af hele vejledningen⁸⁵.

I Revisionsrettens beretning opfordres Kommissionen til i) at udvide beskyttelsesforanstaltningerne baseret på risikovurderinger til at omfatte et repræsentativt udvalg af vilde bestøverarter, ii) sammen med medlemsstaterne at udarbejde en arbejdsplan for udvikling af testmetoder i denne henseende og iii) at definere specifikke mål for beskyttelse af vilde bestøvere. Kommissionen følger op på disse anbefalinger ved at styrke miljørisikovurderingen af plantebeskyttelsesmidler som anført i det foregående afsnit, og som den har forpligtet sig til i henhold til EU's jord til bord-strategi.

Anvendelsen af restriktioner for og forbud mod plantebeskyttelsesmidler med neonicotinoider som aktivstoffer har været genstand for stor opmærksomhed i de senere år på grund af deres høje toksicitet for bier⁸⁶. Den 29. maj 2018 vedtog Kommissionen gennemførelsesforordninger om ændring af godkendelsesbetingelserne for neonicotinoiderne imidacloprid⁸⁷, clothianidin⁸⁸ og thiamethoxam⁸⁹ for at forbyde alle udendørs anvendelser af de tre stoffer (tiltag 7C). På baggrund af disse begrænsninger trak ansøgerne deres ansøgninger om fornyelse af godkendelsen af clothianidin, thiamethoxam og imidacloprid tilbage. Godkendelsen af disse stoffer udløb derfor henholdsvis den 31. januar 2019, den 30. april 2019 og den 1. december 2020.

I Revisionsrettens beretning og Europa-Parlamentets beslutning af 18. december 2019⁹⁰ opfordres Kommissionen til at sikre, at nødgodkendelser af anvendelse af neonicotinoider er behørigt begrundet. Forordning (EF) nr. 1107/2009 giver medlemsstaterne mulighed for at

⁸² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2019-0149_DA.html.

⁸³ Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet.

⁸⁴ https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/event/Bee_Guidance_review.pdf.

⁸⁵ Kommissionen vil i denne forbindelse tage hensyn til Den Europæiske Revisionsrets anbefalinger (særberetning nr. 15/2020), <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=54200>.

⁸⁶ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

⁸⁷ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/783 af 29. maj 2018 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet imidacloprid (EUT L 132 af 30.5.2018, s. 31).

⁸⁸ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/784 af 29. maj 2018 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet clothianidin (EUT L 132 af 30.5.2018, s. 35).

⁸⁹ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2018/785 af 29. maj 2018 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 for så vidt angår godkendelsesbetingelserne for aktivstoffet thiamethoxam (EUT L 132 af 30.5.2018, s. 40).

⁹⁰ 2019/2803(RSP), https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2019-0104_DA.html.

udstede nødgodkendelser af plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt på deres område, i en begrænset periode og til en begrænset og kontrolleret anvendelse, hvis en fare ikke kan bekæmpes på nogen anden rimelig måde. Efter forbuddet mod udendørs anvendelser af de tre neonicotinoider og udløbet af deres godkendelser har flere medlemsstater gentagne gange udstedt nødgodkendelser til anvendelsen af dem.

Kommissionen gav i 2018 EFSA mandat til at kontrollere, om nødgodkendelser, der gentagne gange blev givet for visse afgrøder, var berettigede, og traf i 2020 foranstaltninger til at forhindre uberettigede nødgodkendelser (for Rumænien⁹¹ og Litauen⁹²). I oktober 2020 gav Kommissionen EFSA endnu et mandat til senest i september 2021 at vurdere, om visse nødgodkendelser af anvendelsen af disse stoffer i sukkerroer opfylder betingelserne i forordningen. Kommissionen kan træffe yderligere foranstaltninger på grundlag af resultatet af dette mandat. For yderligere at øge gennemsigtigheden offentliggøres medlemsstaternes meddelelser om nødgodkendelser i EU's pesticiddatabase⁹³.

2.8. Tiltag 8: Nedbringelse af følgerne af invasive fremmede arter for bestøvere

I januar 2020 offentliggjorde Kommissionen en vejledning vedrørende forvaltning af invasive ikkehjemmehørende arter med henblik på at beskytte vilde bestøvere⁹⁴ (tiltag 8A). Vejledningen er primært rettet mod i) organer, der er ansvarlige for at forvalte invasive ikkehjemmehørende arter, eller som deltager i relevant politikudformning, og ii) europæiske borgere, der ønsker at overvåge og/eller forhindre introduktion og spredning af sådanne arter. Vejledningen dækker de mest relevante foranstaltninger til påvisning, bekæmpelse og udryddelse af nogle af de invasive ikkehjemmehørende arter, der er mest skadelige for naturligt hjemmehørende bestøvere i Europa. Disse invasive ikkehjemmehørende arter, der er skadelige for vilde bestøvere, omfatter arten af store bier *Megachile sculpturalis*, asiatisk gedehams og planter som almindelig rododendron og gyldenris. Den asiatiske gedehams er opført som en invasiv ikkehjemmehørende art, som er problematisk på EU-plan, i henhold til forordningen om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter⁹⁵. I 2019 udarbejdede Kommissionen retningslinjer for invasive ikkehjemmehørende arter, der er hjemmehørende i en del af EU, for at øge bevidstheden om de potentielle negative virkninger, som sådanne arter kan have uden for deres oprindelige udbredelsesområde. Blandt andre arter var disse retningslinjer rettet mod avlede honningbier og underarter af humlebier⁹⁶.

LIFE-programmet har støttet projekter, der omfatter genopretning af levesteder efter spredningen af invasive ikkehjemmehørende arter. Flere projekter har til formål at øge bevidstheden eller at overvåge og kontrollere invasive ikkehjemmehørende arter, der har en negativ indvirkning på den oprindelige flora, som bestøvere er afhængige af, såsom almindelig rododendron, pampasgræs og kæmpebalsamin⁹⁷.

⁹¹ EUT L 33 af 5.2.2020, s. 16.

⁹² EUT L 33 af 5.2.2020, s. 19.

⁹³ <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/ppp/pppeas/screen/home>.

⁹⁴ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/IAS+Managers>.

⁹⁵ Forordning (EU) nr. 1143/2014.

⁹⁶ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/IAS+Managers>.

⁹⁷ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/LIFE+programme>.

Tilsagnet i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 om at reducere antallet af arter på rødlisten, der er truet af invasive ikkehjemmehørende arter, med 50 %, vil også bidrage til yderligere at afbøde de negative virkninger for bestøvere.

Kommissionen indarbejdede stærke anbefalinger om at anvende hjemmehørende plante- og bestøverarter og om nøje at undgå ikkehjemmehørende og invasive ikkehjemmehørende arter i et sæt vejledninger om bevarelse af bestøvere. Disse dokumenter var rettet mod offentligheden, lokale myndigheder og en lang række erhvervssektorer, herunder landbrug, skovbrug, landskabsarkitektur og bygge- og anlægssektoren⁹⁸ (tiltag 8B).

2.9. Tiltag 9: Handlingsopfordring til erhvervslivet og borgerne

I august 2018 gennemførte Kommissionen en indledende undersøgelse af virksomheders aktiviteter vedrørende bevarelse af bestøvere via EU-plattformen Business@Biodiversity⁹⁹. Derefter indgik Kommissionen kontrakt om udarbejdelse af specifikke vejledninger¹⁰⁰ for 11 erhvervssektorer, nemlig landbrug, føde- og drikkevarer, skovbrug, havebrug, biavl, detailsalg, landskabsarkitektur, bygge- og anlægsbranchen, minedrift, energi og turisme (tiltag 9A). I disse vejledninger blev der set nærmere på god forretningspraksis. Kommissionen fortsætter med at promovere disse vejledninger og tilskynder virksomheder til at gennemføre de resultatorienterede foranstaltninger til bevarelse af bestøvere. Desuden opfordrer Kommissionen fortsat virksomheder til at vurdere og integrere deres indvirkning på og afhængighed af biodiversitet¹⁰¹ i deres beslutningstagning, herunder gennem LIFE-projekter, der støtter bestøverenlig kulstoflagrende dyrkning.

Kommissionen har også fortsat tilskyndet offentligheden til at handle med henblik på bevarelse af bestøvere gennem offentlige kampagner¹⁰², kommunikationsaktiviteter, undervisningsmateriale¹⁰³ og vejledning¹⁰⁴ (tiltag 9C). Kommissionens onlineinformationsknudepunkt om bestøvere¹⁰⁵ er en vigtig platform for dette. Informationsknudepunktet om bestøvere, der er udviklet under tiltag 3A, letter adgangen til information og inddrager offentligheden og andre interessenter. Kommunikationsstrategien over for offentligheden har til formål at fremhæve bestøvernes mangfoldighed og deres betydning for menneskeheden og derigennem tilskynde alle til at handle med henblik på at beskytte dem. Bestøvere er et af de mest populære emner blandt europæerne, og de er meget lette at kommunikere om. Derfor bruger Kommissionen bestøvere som et middel til at formidle EU's indsats vedrørende de bredere spørgsmål om biodiversitet og miljø inden for rammerne af den europæiske grønne pagt.

Kommissionen støtter offentlighedens rolle med hensyn til at skabe viden til brug for politiske tiltag. I juli 2020 offentliggjorde den en rapport om bedste praksis inden for borgervidenskab vedrørende miljøovervågning¹⁰⁶, som omfatter borgervidenskab vedrørende bestøvere

⁹⁸ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Get+involved>.

⁹⁹ https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/business/news-84_en.htm.

¹⁰⁰ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Businesses>.

¹⁰¹ <https://ec.europa.eu/environment/biodiversity/business>.

¹⁰² <https://wikis.ec.europa.eu/pages/viewpage.action?pageId=23462237>.

¹⁰³ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Educational+materials>.

¹⁰⁴ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Citizens>.

¹⁰⁵ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/EU+Pollinator+Information+Hive>.

¹⁰⁶ SWD(2020) 149 final.

(sommerfugleovervågning). Med gennemførelsen af Europa-Parlamentets pilotprojekt ABLE¹⁰⁷ skabte Kommissionen grundlaget for lanceringen af den europæiske overvågningsordning for sommerfugle i ti medlemsstater. Det er også hensigten, at borgervidenskab skal være en integreret del af EU's fremtidige overvågningsordning for bestøvere og ordningen for miljøovervågning af anvendelsen af pesticider ved hjælp af honningbier, der er udviklet under tiltag 1. Gennem STING-projektet¹⁰⁸ vil Kommissionen i 2021 udvide aktiviteter til inddragelse af offentligheden vedrørende bestøvere, navnlig i forbindelse med fødevarer sikkerhed.

Det Europæiske Solidaritetskorp (tiltag 9C) støtter projekter, der inddrager unge på forskellige solidaritetsrelaterede områder, herunder inden for miljø- og naturbeskyttelse. Flere igangværende projekter vedrører bestøvere. Nogle fokuserer på oplysnings- og bevidstgørelsesaktiviteter såsom Wild Bee Pollinator Conservation-projektet eller Solidarity Bees-projektet. Et andet eksempel — projektet til støtte for økosystemer — hjælper med at skabe gunstige levesteder for vilde bestøvere og andre insekter¹⁰⁹.

Erasmus+ har finansieret projekter, der har til formål at øge bevidstheden blandt elever og give dem mulighed for at lære om bestøvere. Dette har bl.a. omfattet inddragelse af elever i aktiviteter såsom overvågning af bestøvere i marken, hvilket har gjort det muligt for unge at lære om kravene til bestøveres levesteder og de trusler, de står over for¹¹⁰.

Kommissionen støtter borgerne i deres rolle som forbrugere. Forbrugsvalg kan have en betydelig indvirkning på vilde bestøvere. EU-miljømærket¹¹¹ er et af de redskaber, der kan afbøde de negative virkninger af forbrugernes valg, f.eks. med hensyn til haveprodukter, der påvirker bestøvere (tiltag 9B). Kommissionen fokuserer i øjeblikket på at maksimere succesen for det nuværende sortiment af produkter med miljømærket frem for at udvikle nye kriterier for EU-miljømærket. Den er netop begyndt at revidere kriterierne for EU-miljømærket for "vækstmedier, jordforbedringsmidler og dæklag" og vil sikre, at de reviderede kriterier tager højde for behovet for at bevare bestøvere. Kriterierne kunne f.eks. omfatte sikkerhedsforanstaltninger, der kan sikre, at jord, der anvendes til potteplanter og haveprodukter, ikke stammer fra levesteder for bestøvere, eller at mineraludvinding ikke forårsager forringelse af bestøverlevesteder. I fødevarer sektoren undersøgte LIFE-projektet om fødevarer og biodiversitet insektbeskyttelse i fødevarer standarder og -mærker og udarbejdede en vejledning for kvalitetschefer, produktchefer og indkøbschefer¹¹².

2.10. Tiltag 10: Fremme af bestøverstrategier og samarbejde på alle niveauer

Kommissionen opfordrer nationale, regionale og lokale myndigheder til at udvikle strategier for bestøvere. For at fremme denne proces har Kommissionen udarbejdet skabeloner¹¹³ for sådanne strategier, som kan skræddersys til specifikke territoriale behov (tiltag 10A).

¹⁰⁷ <https://butterfly-monitoring.net/able>.

¹⁰⁸ STING (Science and Technology for Pollinating Insects) er et projekt, der gennemføres af Kommissionens Fælles Forskningscenter, https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/adopted_jrc_2019-20_wp_europa_v2.pdf.

¹⁰⁹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Education+and+youth>.

¹¹⁰ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Education+and+youth>.

¹¹¹ <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>.

¹¹² <https://www.business-biodiversity.eu/en/publications/easy-guide--insect-protection>.

¹¹³ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Public+authorities>.

Ud over ad hoc-arrangementer og -workshopper har Kommissionen lettet samarbejde mellem interessenter om bevarelse af bestøvere gennem det europæiske innovationspartnerskab inden for landbrug¹¹⁴, Interreg-programmerne¹¹⁵ og EU's dagsorden for byerne¹¹⁶ (tiltag 10B). Interreg-programmerne var især nyttige med hensyn til at fremme samarbejde gennem fælles initiativer og udveksling af politikker mellem nationale, regionale og lokale aktører fra forskellige medlemsstater. Kommissionen fremmer også fortsat forbindelserne mellem nationale, lokale og subnationale myndigheder og deres modparter andre steder i EU. Der er oprettet lokale operationelle grupper^{117,118} til innovativ, bestøvervenlig forvaltning af landbrugsbedrifter gennem det europæiske innovationspartnerskab inden for landbruget.

I oktober 2020 blev der under EU's miljøpartnerskabsprogram for ansøgerlande¹¹⁹ afholdt en regional onlineworkshop¹²⁰ om invasive ikkehjemmehørende arter og EU's bestøverinitiativ for deltagere fra Albanien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Serbien, Nordmakedonien, Kosovo og Tyrkiet (tiltag 10C). Workshopen blev støttet gennem førtiltrædelsesinstrumentet, og et af dens mål var at fremme udveksling af erfaringer om fastsættelse af strategiske mål og iværksættelse af foranstaltninger til at imødegå nedgangen i bestøvere i EU og bidrage til den globale bevaringsindsats.

I sit arbejde uden for EU har Kommissionen også medtaget specifik støtte til målene for både EU's bestøverinitiativ og handlingsplanen for 2018-2030 for det andet internationale bestøverinitiativ (tiltag 10C). Kommissionen har f.eks. støttet EU-FAO-projektet fra 2019, som har gjort det lettere for lande i Afrika, Caribien og Stillehavet at gennemføre multilaterale aftaler¹²¹. Dette projekt har til formål at fremme økosystembaserede landbrugsmetoder, herunder bevarelse af naturlige levesteder for vilde bestøvere og afbødning af risici ved pesticider. Der vil blive afholdt et globalt seminar om styrkelse og håndhævelse af pesticidbestemmelser med henblik på at beskytte bestøvere for tilsynsmyndigheder med ansvar for pesticider, så de kan opbygge deres kapacitet til at udvikle og håndhæve pesticidbestemmelser, der beskytter bestøvere¹²².

I november 2018 tilsluttede EU sig den såkaldte "Coalition of the Willing" til beskyttelse af bestøvere¹²³ på det 14. møde i partskonferencen under konventionen om den biologiske mangfoldighed (tiltag 10D). Siden da har Kommissionen støttet koalitionen mål ved at dele viden og erfaringer om gennemførelsen af EU's tiltag vedrørende bestøvere med andre lande.

Som led i forberedelsen og gennemførelsen af den globale biodiversitetsramme for perioden efter 2020¹²⁴ forsøger EU at samle sine internationale partnere om at arbejde for større bevarelse af bestøvere og værdsættelse af de økosystemtjenester, de leverer.

¹¹⁴ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/european-innovation-partnership-agricultural>.

¹¹⁵ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/Regions>.

¹¹⁶ https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/sul-nbs_finalactionplan_2018.pdf.

¹¹⁷ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/find-connect/projects/protecting-farmland-pollinators>.

¹¹⁸ <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/find-connect/projects/pasture-pollinators>.

¹¹⁹ <https://eppanetwork.eu/project>.

¹²⁰ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/International+action>.

¹²¹ https://ec.europa.eu/international-partnerships/news/eu-provides-extra-eu9-million-support-faos-work-promoting-nature-friendly-agricultural_da.

¹²² <https://wikis.ec.europa.eu/display/EUPKH/International+action>.

¹²³ <https://promotepollinators.org/about/history>.

¹²⁴ <https://www.cbd.int/conferences/post2020>.

3. KONKLUSION

Denne gennemgang har vist, at der er gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af initiativets tiltag. Initiativet har skabt en overordnet ramme for EU's tiltag vedrørende bestøvere på tværs af sektorpolitikker. Tiltag til udvikling af centrale politiske katalysatorer er blevet iværksat med succes og skrider effektivt frem. Disse politiske katalysatorer omfatter ordninger til overvågning af bestøverarter og årsagerne til deres tilbagegang. Et informationssystem om bestøvere og skræddersyede forskningsinitiativer bør støtte initiativet yderligere.

Samlet set er initiativet fortsat et gyldigt politisk redskab, der gør det muligt for EU, medlemsstaterne og interessenterne at tackle tilbagegangen for bestøvere. Der er dog stadig betydelige udfordringer forbundet med at tackle årsagerne til tilbagegangen. Indsatsen skal styrkes, navnlig for at afhjælpe tabet af levesteder i landbrugslandskaber og virkningerne af pesticider. Andre udfordringer, der fortsat består, omfatter håndtering af trusler mod bestøvere, som ikke direkte er omfattet af initiativet, f.eks. klimaændringer og andre miljøforurenende stoffer end pesticider.

Fremskridtene i retning af at nå initiativets langsigtede mål vil blive væsentligt styrket gennem EU's biodiversitetsstrategi, EU's jord til bord-strategi og EU's handlingsplan for nulforurening, navnlig i kraft af tilsagnene om at udvide beskyttede områder og genoprette økosystemer. Desuden er det yderst væsentlig at fremme agroøkologiske tilgange såsom økologisk landbrug, genoprette landskabstræk med høj diversitet på landbrugsjord og mindske virkningerne af pesticider og andre miljøforurenende stoffer, der er skadelige for bestøvere.

Kommissionen vil arbejde tæt sammen med medlemsstaterne i næste fase af initiativets gennemførelse. Kommissionen glæder sig derfor over Rådets konklusioner¹²⁵ vedrørende Revisionsrettens beretning, navnlig vedrørende behovet for at sikre en passende anvendelse af ressourcerne, oprette en ramme for forvaltning og overvågning af bestøvere i hele EU og integrere bestøveres behov bedre i den fælles landbrugspolitik og i den juridiske ramme for pesticider.

I andet halvår af 2021 vil Kommissionen iværksætte høringsaktiviteter for at indsamle synspunkter og mere omfattende dokumentation, indsigt og erfaringer fra interessenter og offentligheden om gennemførelsen af den eksisterende handlingsramme. Forslagene vil være en vigtig indikation af, hvordan denne ramme kan forbedres, og vigtig for at kortlægge yderligere foranstaltninger, der vil være nødvendige for fuldt ud at gennemføre initiativets langsigtede mål.

Kommissionen vil derefter revidere initiativet under hensyntagen til den feedback, den hidtil har modtaget fra andre institutioner og interessenter, samt til resultaterne af høringerne.

¹²⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14168-2020-INIT/da/pdf>.